

การนายกรัฐมนตร	
รับที่	20794
วันที่ 31 61	เวลา 10.40 น.

พท. 26
68061
18.00n

ที่ สม 000๘/ ๑๖๙

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ - ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส20566 ป.1 ก.๑๓
รับที่ : 510741/61 กพท
วันที่ : 08 ส.ค. 61 เวลา : 14:33

เรื่อง ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง
กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาข้อเสนอแนะที่ ๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอเสนอข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) และมาตรา ๔๒ กรณีข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ทับที่อยู่อาศัย และที่ดินทำกินของประชาชน เพื่อโปรดนำเสนอดังกล่าวมาดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ความเป็นมา

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้รับเรื่องร้องเรียนในกรณีปัญหาเกี่ยวกับหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) จากประชาชนในหลายพื้นที่ ประเด็นเรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นกรณีที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อนโดยกล่าวอ้างว่า ได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากหน่วยงานของรัฐ เช่น กรมที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานที่ดินจังหวัดสาขา ทบวงการเมืองผู้มีอำนาจดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหรือที่เรียกว่า “ที่สาธารณประโยชน์” ดำเนินการออกนสล. โดยรังวัดที่ดินผิดพลาดเคลื่อน ไม่ตรงกับทะเบียนที่ดินสาธารณะ บัญชีสำรวจ ประกาศ หรือหลักฐานการสงวนหวงห้าม ทำให้ นสล. ทับที่ดินทำกินของประชาชนที่ได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อน และทำให้เกิดปัญหากับประชาชนในพื้นที่ด้วยการขับไล่ประชาชนออกจากที่ดินซึ่งอยู่อาศัยและทำกิน ทำลายพืชผลอาสินของประชาชน รวมถึงจับกุมและดำเนินคดีแก่ประชาชนในฐานะผู้บุกรุกที่ดินของรัฐ ประเด็นข้อขัดแย้งดังกล่าวทำให้เกิดกรณีพิพาทระหว่างรัฐกับประชาชนมาอย่างยาวนาน แม้ว่าจะมีกระบวนการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้วก็ตาม แต่หน่วยงานภาครัฐยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการถูกกระหนาบสิทธิในการมีที่อยู่อาศัยอย่างเพียงพอ และสิทธิในการทำกินเพื่อการครองชีพเพียงพอที่จำเป็นอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของมนุษย์ได้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า ควรมีการพิจารณาศึกษา รวบรวมข้อเท็จจริง และวิเคราะห์กรณีการออก นสล. ทับที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินของประชาชน เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งต่อคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) และมาตรา ๔๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) และมาตรา ๔๒ บัญญัติให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อคณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดทั้งการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบและคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน ดังนั้นจึงเห็นสมควรมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อแก้ไขปัญหาการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ทับที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินของประชาชนต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งใด ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนข้างต้นให้มีผลในทางปฏิบัติโดยเร่งด่วน

๔. สาระสำคัญของเรื่อง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้อง บทบัญญัติของกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง มติคณะรัฐมนตรี งานวิจัย หลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและพยานผู้เชี่ยวชาญแล้ว เห็นว่า มีสาระสำคัญและประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) ทับที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินของประชาชน แม้ปัจจุบันภาครัฐจะมีบทบัญญัติของกฎหมายและแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ในการดำเนินการออก นสล. และมาตรการในการแก้ไขปัญหาให้แก่ราษฎรแล้ว แต่ยังมีปัญหาการบุกรุกที่สาธารณประโยชน์ซึ่งมีมาอย่างยาวนาน และมีแนวโน้มที่จะยังคงวนเวียนอยู่เรื่อยไป ภาครัฐจึงควรมีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เป็นรูปธรรม เพื่อเป็นการรักษาไว้ซึ่งสาธารณสมบัติของแผ่นดิน รวมถึงการคุ้มครองและรักษาไว้ซึ่งสิทธิของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในพื้นที่ดังกล่าวโดยสุจริตให้ได้รับความเป็นธรรม จึงมีมติให้มีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๓) และมาตรา ๔๒ ต่อคณะรัฐมนตรี (และกระทรวงมหาดไทย) ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง

คณะรัฐมนตรีควรพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๗ และคณะรัฐมนตรีควรพิจารณามอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแล

/กรมที่ดิน ...

กรมที่ดิน แก้ไขเพิ่มเติมข้อ ๑๒ แห่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยเพิ่มเติมสถานที่ปิดประกาศการออก นส. อีกหนึ่งแห่งคือ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน ๑ ฉบับ และเห็นควรเพิ่มเติมขั้นตอนการประชุมประชาคมของประชาชนในพื้นที่ประกาศออก นส. เพื่อให้การประกาศออก นส. เป็นที่รับทราบโดยทั่วกันและยังเป็นการรับฟังความเห็นของประชาชนในพื้นที่ด้วย ทั้งนี้ เนื่องจากข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวงฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๗ และข้อ ๑๒ แห่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. ๒๕๑๗ มีความเกี่ยวเนื่องและสอดคล้องกัน จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้การดำเนินการออก นส. มีแนวทางปฏิบัติชัดเจนและไม่ขัดแย้งกัน

๕. ข้อเสนอ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติขอความกรุณาท่านโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะ ที่ ๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๑ ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ วรรคสอง และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง ต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใดโปรดแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายวิส ดิงสมิตร)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กลุ่มงานติดตามและสารบบสำนวน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๑๙๙๐ (นพตล)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๒